

**NYÍREGYHÁZA MEGYEI JOGÚ VÁROS
KÖZGYŰLÉSÉNEK**

299/2015. (XII.17.) számú

h a t á r o z a t a

**Nyíregyháza Megyei Jogú Város Időügyi Tanácsának 2015-ben végzett tevékenységéről
szóló beszámoló elfogadásáról**

A Közgyűlés

az előterjesztést megtárgyalta és Nyíregyháza Megyei Jogú Város Időügyi Tanácsának 2015-ben végzett tevékenységéről szóló beszámolót elfogadja.

k.m.f.

Dr. Kovács Ferenc
polgármester

Dr. Szemán Sándor
címetes főjegyző

A határozatot kapják:

- 1./ A Közgyűlés tagjai
- 2./ A címetes főjegyző és a Polgármesteri Hivatal belső szervezeti egységeinek vezetői

Melléklet a 299/2015. (XII.17.) számú határozathoz

Beszámoló

Nyíregyháza Megyei Jogú Város Idősügyi Tanácsának 2015. évi tevékenységéről

Az Idősügyi Tanács konzultatív, véleményező, javaslattevő testületként 2012-ben kezdte meg működését. A szervezeti és működési szabályzat szerint a megbízás első alkalommal 2014. december 31. napjáig szólt. 2015. január 1-től Nyíregyháza Megyei Jogú Város Közgyűlésének 258/2014. (XII. 18.) számú határozata alapján módosult a Tanács Szervezeti és Működési Szabályzata. E szerint a tagok száma 14 –ről 8 főre csökkent, valamint a megbízás ötéves időtartamra szól, mely a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek általános választása évének december 31. napjával szűnik meg.

Az Idősügyi Tanács összetétele 2015. január 1-től

a) elnöke: a polgármester

b) alelnöke: a polgármester által kijelölt alpolgármester, dr. Ulrich Attila

c) titkára: az Idősügyi Tanács tagjai közül megválasztott tag

d) tagok:

- Dialóg Közhasznú Egyesület (4400 Nyíregyháza, Szabadság tér 2.) képviselőjében Dr.Exterdéné Zsurkai Ilona
- Aranykor Nyugdíjas Klub (4400 Nyíregyháza, Gulyás P. u. 1.) képviselőjében Ács Zoltánné
- Társasházak és Társasházkezelők Országos Egyesülete (1087 Budapest, Fiumei u.3.) képviselőjében Fintor Károlyné
- Nyíregyháza és Térsége Nyugdíjas Szövetség (4400 Nyíregyháza, Városmajor u. 3-5.) képviselőjében Szabóné Dr. Csiszár Gabriella
- Nyíregyháza - Városi Református Egyházközség (4400 Nyíregyháza, Kálvin tér 11.) képviselőjében Telepóczkiné Farkas Márta
- Emmaus Evangélikus Egyházközség (4400 Nyíregyháza, Korányi F. u. 160/a) képviselőjében Földesi János
- Magyarok Nagyasszonya Római Katolikus Főplébánia (4400 Nyíregyháza, Kossuth tér 4.) képviselőjében Ilosvai Gábor
- Jóságosi Görögkatolikus Egyházközség (4400 Nyíregyháza, Korányi F. u. 15.) képviselőjében Maczinkó Mihályné.

Az Idősügyi Tanács állandó meghívottja a Szociális, Egészségügyi és Ifjúsági Bizottság elnöke, a Szociális és Köznevelési Osztály vezetője, a Nyíregyházi Szociális Gondozási Központ vezetője és az Egészségügyi Alapellátási Igazgatóság vezetője.

2015. február 23-án tartott ülésen a Tanács elnöke, a delegált társadalmi szervezetek javaslata alapján kérte fel a fentiekben felsorolt tagokat a Tanács munkájában történő részvételre. A titkár személyére tett javaslat alapján a titkári feladatokat továbbra is Fintor Károlyné látja el. Az első ülésen a Tanács tagjai megvitatták és elfogadták az éves munkatervet. Ez alapján kéthavonta ülésezett a Tanács, úgy ütemezve az üléseket, hogy az Nyíregyháza Megyei Jogú Város Közgyűlését megelőzően kerüljön összehívásra, és a Tanács esetleges javaslatai a Közgyűlés által tárgyalta napirendekbe beépíthetők legyenek.

A Tanács tevékenysége Nyíregyháza Megyei Jogú Város Idősügyi Programjában meghatározott célkitűzések megvalósulását is segítette. A Programban többek között az élethosszig tartó tanulás, az idősök rendszeres informálása, egészségmegőrzés, akadálymentes közlekedés, idősödére vonatkozó adatgyűjtés szerepel.

Ez utóbbi érdekében a 2008-ban kezdődött „Nyíregyháza Város életminősége – Háztartáspanel” nyomán követéses (kétévente ismétlődő) szociológiai felmérést folytatja az Önkormányzat, a 2015-ben lezajlott kutatás eredményeiről a Tanács ülésén, illetve egyéb fórumokon (Kelet- Kelet-Magyarországi Szépkorúak Akadémiája, sajtótájékoztató) hallhattak előadásokat az érdeklődők.

Ismeretszerzés, tájékozódás

A Tanács ülésein az időseket érintő kérdésekben tájékoztatások hangzottak el. Az Önkormányzat által biztosított közszolgáltatások közül témaként szerepelt többek között a hulladékgazdálkodás, a szociális szolgáltatások, a fürdő-gyógyfürdő szolgáltatásai és a könyvtári szolgáltatás.

A Térségi Hulladék - Gazdálkodási Nonprofit Kft igazgatója részletes tájékoztatást adott a szelektív hulladékgyűjtés lehetőségeiről, valamint arról, hogy a kisnyugdíjas, egyedül élő embereknek lehetőségük lesz a 60 literes kukák igénybevételére várhatóan 2016. január 1-től.

A Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár igazgatója az olvasószolgálat igénybevételének lehetőségéről tartott tájékoztatót. Fontos információ, hogy a 70 év feletti olvasók részére ingyenes a beiratkozás, hetven éven aluli nyugdíjasok számára pedig 50 % - os kedvezményt biztosítanak. A „Könyvet házhoz” program a mozgásukban korlátozott, beteg, vagy idős olvasóknak segít, akik fizikai állapotuk miatt személyesen nem tudják a könyvtárat felkeresni. A vak- és gyengén látó olvasóknak „hangos könyvek” és „öreg betűs” könyvek állnak rendelkezésre.

A Sóstófürdő szolgáltatásaival kihelyezett ülésen ismerkedett az Idősügyi Tanács, ahol tájékoztatást kapott a kezelésekről, lehetőségekről, árakról. Az időseket érintő kedvezmények bevezetését már az elmúlt évben is szorgalmazta a Tanács. Ennek eredményeként 2014. októberben a Nyíregyházán élő nyugdíjasok lakcímkártyájuk bemutatásával a Júlia Fürdőben és a Fürdőházban kedvezményes áron vehették igénybe a szolgáltatásokat, valamint kedvezményes bérlet vásárlására nyílt lehetősége a 60 éven felülieknek. A további egyeztetések alapján a 2015-ös év végéig a nyugdíjasoknak járó szokásos kedvezményen túl, a Nyíregyházán élő nyugdíjasok a Júlia Fürdőben 900 Ft-os, míg az Aquarius Élmenyfürdőben 1.200 Ft-os belépővel fürdőzhetnek hétfői napokon.

Az Idősügyi Tanács 2014 végén javaslattal fordult az Önkormányzat felé a Pacsirta utcán lévő bérlakásba történő elhelyezéssel kapcsolatosan. A hatályos szabályozás szerint pályázatot csak olyan személy nyújthatott be, aki magántulajdonban lévő lakás ingatlannal nem rendelkezett. Az Idősügyi Tanács ezt veszélyesnek tartotta, hisz a pályázónak a tulajdonában lévő ingatlantól meg kellett válnia a pályázat benyújtása előtt, melynek kimenetele bizonytalan volt. Ha nem nyeri meg a pályázatot, hajlék nélkül maradhat az idős személy. A helyi rendelet módosítása alapján 2015-től úgy is licitálhat az idős ember a bérlakásban történő elhelyezés érdekében, ha magántulajdonnal rendelkezik. A feltétel, hogy amennyiben valaki elnyeri a jogot a bérlakásba költözéshez, úgy a szerződéskötés időpontjában már nem rendelkezhet magántulajdonnal.

Élethosszig tartó tanulás elősegítése

Nyíregyháza Megyei Jogú Város Idősügyi Programjában megfogalmazott célkitűzés az élethosszig tartó tanulás, amely magában foglal minden tanulást, művelődést, ismeret- és tapasztalatszerzést. Hosszú évekre tekint vissza a Nyíregyházi Szociális Gondozási Központ által szervezett Idősek Akadémiája sorozat. Az intézményvezetője mind a tavaszi, mind az őszi rendezvénysorozatról tájékoztatta a Tanácsot. A sorozat keretében kéthetenként, keddi napokon különböző témákban hallhattak előadásokat az érdeklődők.

Az aktív tevékeny időskor egyik fontos pillére a társadalmi aktivitás fenntartása és az életen át tartó tanulás. Ennek tudatában kezdeményezte a Debreceni Egyetem Egészségügyi Karának Gerontológia Tanszéke a **Kelet - Magyarországi Szépkorúak Akadémiája rendezvénysorozat** megszervezését. Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzatában a Tanszék együttműködő partnerre talált, így az ország keleti régiójában elsőként Nyíregyházán került megrendezésre e tudományos igényű rendezvénysorozat első évada. A szervezők az Idősügyi Tanáccsal további tárgyalások keretében megállapodtak abban, hogy a Kelet-Magyarországi Szépkorúak Akadémiája előadás sorozatnak az „Öregedés művészete” alcímet adják, két hetenként tartanak előadást, tavaszi és őszi időszakban. Az első évadban az idősödés kérdései kerültek előtérbe, ennek megfelelően országosan és világszerte ismert szakemberek tartottak előadásokat az idősödés szellemiségéről, az egészséges idősödés összetevőiről, a mozgás, a táplálkozás, az életmód, a lelki béke, a művészetek jelentőségéről időskorban.

Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata, az Idősügyi Tanács és a városi nyugdíjas szervezetek komoly szervező munkájának köszönhetően nagyon sok érdeklődőhöz eljutott a rendezvény híre, s ennek eredményeként alkalmanként 100 - 120 érdeklődő látogatta rendszeresen az előadásokat a Váci Mihály Kulturális Központban.

Összességében az első évad során mintegy 1200 résztvevő (tavaszi kurzuson 478-an jelentek meg, az őszi kurzus hallgatói létszáma 709 fő) volt. Az idősökkel történt beszélgetések tanúságai alapján a rendezvény színvonalas volt, érdekes, figyelemfelkeltő témákról szólt, örömmel látogatták és örömeikre szolgálna, ha a jövő évtől tovább folytatódna a rendezvénysorozat. A résztvevők javaslatai alapján az érdeklődésre számot adó témákat összegyűjtötte az Egészségügyi Kar, ez képezheti az alapját a második évad előadássorozatának.

Az évad végén azon résztvevőknek, akik rendszeresen látogatták az Akadémiát, Dr. Ulrich Attila alpolgármester és Dr. Semsei Imre dékán elismerő oklevelet adott át.

„Mindennapi életünket megfordíthatatlanul behálózta az információs technológia. Az állampolgároknak alapvető joga a szolgáltatásokhoz és az információkhoz való hozzáférés joga. Az idős emberek részére rengeteg előnnyel járhat, ha hozzákapcsolódnak ehhez a világhoz, másrészt hátránnyal is járhat, ha nem tudnak hozzájutni. Nem kapcsolódní az információs technika világához nem egyszerűen azt jelenti, hogy bizonyos on-line szolgáltatásokhoz nem férnek hozzá, hanem azt is, hogy kimaradnak az egyik legfontosabb társadalmi jelenségből.

Az infokommunikációs technológia és az ilyen eszközök használata sokat segít az időskorúak informálásában, szolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek segítésében. A városi háztartások 73%-ában volt Internet szolgáltatás 2010-ben, míg a csak időseket tartalmazó háztartások esetében ez a ráta az előbbi

fele, 34% volt. Mobiltelefon a háztartások 91%-ában volt elérhető, de már az idős háztartások 70%-a is rendelkezett mobil szolgáltatással.

Az idősök iskolai végzettsége emelkedik, várhatóan a számítógépes infrastruktúrához és az általa kínált szolgáltatásokhoz való hozzáférés igénye is növekszik. A 2008-as koncepcióban megfogalmazott feladatok (idősök klubjában internet-szobát kialakítása, számítógép és internetes ismeretek elsajátítása érdekében tanfolyamok szervezése), mivel csak részben valósultak meg, továbbra is szükséges a lehetőségeket keresni.”¹

Erre nyújt lehetőséget a **„Digitális Magyarország” program**, hiszen a program egyik célcsoportja az aktív idősök. A Program keretében ők tablet elnyerésére lehetnek jogosultak. A Háztartáspanel kutatás 2015. évi

¹ Nyíregyháza Megyei Jogú Város Idősügyi Programja 2012.

adatai alapján internet hozzáféréssel rendelkező nyíregyházi idősorúak aránya emelkedett, 46,4 % (a Nyíregyházi járás területén ez az arány 9,1 %), mobil telefont pedig a városi idősorúak 85 %-a birtokol (a járási arány 67 %), ez az arány a program keretében tovább növelhető.

Kezdeményezések

A Tanács támogatásával Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata pályázatot nyújtott be az Emberi Erőforrások Minisztériuma által meghirdetett 2015. évi „**Idősbarát Önkormányzat**” díjra. A pályázat ez évben nem nyert támogatást.

Év elején javaslat fogalmazódott meg arra, hogy pályázatot kerüljön meghirdetésre az idősorúak, élettörténetek, vagy életük egy szakaszának a megírására, ami Nyíregyházához kötődik. A pályázat 2015 tavaszán jelent meg, de csekély számú pályázat érkezett be. A Tanács szeptemberi ülésén döntött úgy, hogy a pályázatot újra meg kell hirdetni. Az ismételten kiírt pályázat címe „**Meséld el nekem**”, „**Élettörténetek Nyíregyházán**”. Az így meghirdetett pályázatra 17 írásmű érkezett, és a tervek szerint még karácsony előtt eredményhirdetés várható.

Az akadálymentes közlekedés biztosítása az Önkormányzat Idősügyi Programjában is szerepel. A Tanács több területen foglalkozott e kérdéskörrel. A vasútállomás akadálymentesítése érdekében a MÁV Zrt. felé fordult a Tanács, több ülésen téma volt a kerékpáros közlekedés problémái a városban. Az elsőként 2015. november 13-án összehívott közlekedési kerekasztal remélhetően megoldást talál a problémákra.

Az egészségi állapot az életminőséget befolyásolja. Az érzék és mozgásszervi problémák az idősorúak otthonukba záródásával járnak, amely erősíti a szociális kapcsolatok fellazulását, éppen abban a helyzetben, amikor erre az idősorúak a legnagyobb szüksége lenne. Kutatások szerint az idősorúak a háziorvosi szolgálattal tartják a legszorosabb kapcsolatot. A Háztartáspanel kutatás 2015. évi vizsgálata szerint a városi idősorúak háztartásában élők 88,4 %-a látogatta meg az előző hónapban háziorvosát. A prevenciót szolgálja, hogy a nagyobb városi rendezvényeken **rendszeresen szűrővizsgálatok** biztosítottak helyben. A Tanács közreműködésével decemberben is sor kerül egy egészségügyi szűrőnapra, ahol vércukormérés, vérnyomásmérés, testzsírmérés és tüdőkapacitás mérés lehetséges.

Az informálást, tájékoztatást szolgálja a város honlapján bevezetett „**IDŐSKORÚAKNAK**” szülő hírek megjelentetése. Itt programokról, a Tanács üléseiről szülő hírek, pályázati felhívás stb. olvashatók egy helyen. Fontos, hogy a helyi sajtóban is jelenjenek meg az idősorúak szülő hírek, tájékoztatások. Ennek érdekében a Tanács egy tagját megbízta azzal, hogy szervezze idősorúkat érintő írárok megjelenését.

Idősorúkat érintő néhány fontosabb program, rendezvény

Nyíregyházán az önkormányzat az Idősügyi Tanács ajánlásával illetve közreműködésével számos programot és lehetőséget biztosít az idősorúak számára. A fentiekben leírtakon túl például 2015-ben is megrendezte a Nyugdíjas Ki Mit Tud?-ot, ahol 190 fellépő 64 produkcióval állt a zsűri elé, pályázatok útján vissza nem térítendő támogatással segíti a város területén tevékenykedő civil szerveződések programjainak megvalósulását, karácsonyi támogatást nyújt a 65. életév feletti idősorúaknak a helyi rendezvényen meghatározott módon, senior kondi-parkban biztosít lehetőséget a sportolni és mozogni vágyó idősorúaknak stb.

A rendezvények közül kiemelhető a május 21-én megrendezésre kerülő „Szépkorúak Nyíregyházi Olimpiája”. A rendezvény most is nagy sikert aratott. A résztvevők száma 470 fő volt.

Október 1-jén Nyíregyházán is megünnepeltük az „Idősek Világnapja”-t a Váci Mihály Kulturális Központban. Az Idősügyi Tanács köszöni a szervezőnek, rendezőknek ezt a csodálatos, szívhez szóló rendezvényt.

Összefoglalva, a Tanács 2015-ben is folytatni kívánta azt a munkát, amelyet három évvel ezelőtt megkezdett. Az üléseken, a rendezvényeken a város időskorú lakosságának érdekében tett javaslatokat, fogalmazott meg észrevételeket. Az üléseken a Tanács tagjai rendszeresen jelen vannak és nagy aktivitással kapcsolódnak be a Tanács munkájába.

Nyíregyháza, 2015. december 7.

Dr. Kovács Ferenc
az Idősügyi Tanács elnöke *u*

